

DIRECTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ ==

Unirea

ABONAMENTUL
Pe un an 150 Lei
Pe 6 luni 75 Lei
Pe 3 luni 40 Lei
Pentru America 2 Dolari
Numărul 3 Lei

Pentru inserate se plătesc 5 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

In semnul unei tradiții.

— Câteva dorințe față de adunarea generală dela Reghin a „Astrei” —
de Prof. Dr. Augustin Popa.

De o jumătate de veac și mai bine, „Astra” este centrul de gravitație al energiilor culturale românești din Ardeal. Adunările ei generale sunt, an de an, un admirabil barometru al străduințelor noastre spre lumină. În șirul lor, adunarea care se va ținea anul acesta la Reghinul săsesc, în 29—30 August, are o importanță deosebită, deadreptul hotărâtoare pentru existența și dezvoltarea viitoare a acestei venerabile întocmiri de cultură.

Este, anume, incontestabil, că rostul „Astrei” nu s'a încheiat deodată cu apunerea lumii vechi. Dimpotrivă, în mijlocul frământărilor prin cari trece astăzi viața noastră publică, munca ei de echilibrare morală și intelectuală, nutrită din idealism și răzimată pe tradiții semicentenare, este mai necesară decât în trecut. Dar, de altă parte, este limpede și aceea, că din 1918 încoace trăim vremuri noi, cu trebuințe culturale schimbate, cu alte greutăți și alte posibilități de realizări culturale. De ani de zile „Astra” se abate să-și croiască ogașii nouă în noul câmp de muncă. Și nu le-a găsit încă. Modificarea statutelor, cari la Reghin se vor modifica din nou, nu e mare ispravă — atâta timp, cât se mențin neschimbate vechile metode și mijloace, croite largi și elastice pentru vremurile, când eram dușmani ai statului, scoși din universități și academii și, în consecință, adunați cu toate energiile noastre culturale și naționale în jurul „Astrei”. Azi, slavă Domnului, „Astra” nu e nevoită să îmbrățișeze întregul câmp al vieții noastre culturale, cu nesfârșitul lui cuprins. Acesta se împarte în chip firesc între un șir întreg de instituțiuni, cari au chemarea de-a împlini o parte din problemele pe cari altădată a trebuit să le îmbrățișeze „Asociațiunea”. Azi, am spus-o și altădată, întreg rostul Asociațiunii este: *ridicarea culturală a țaranului român*. Aici trebuiesc concentrate toate forțele de care dispune și găsite căi nouă pentru spor cât mai mare. Adunarea generală din Reghin are chemarea de-a da, în sfârșit, „Astrei” noua îndrumare cerută de vremuri. De-aici importanța ei deosebită.

Suntem în drept să nădăduim acest lucru și din motivul, că în virtutea nouilor statute adunarea din Reghin are să aleagă președinte și comitet central nou, hotărând în felul acesta asupra viitoareii îndrumări și dezvoltări a „Astrei”.

Alegerea nu va fi ușoară. Cu bună chibzuială și bună înțelegere însă se va putea face spre mulțumirea tuturor. Va trebui, firește, să se țină seamă necondiționat de *tradiția veche și înțeleaptă*, care impune desăvârșita paritate la conducerea „Astrei” a celor două confesiuni

românești. Asociațiunea s'a înființat și a trăit prin munca frățească a fiilor celor două biserici și numai o colaborare pașnică o poate susține și pe viitor. Or, fără observarea parității, o colaborare pașnică este imposibilă. Anul trecut, la Arad, s'a călcat această tradiție. Acum vom pretinde cu toată tăria observarea ei. Vrem pace și muncă culturală neturburată, de aceea nu putem îngădui nimănui să introducă și în acest organ de cultură românească otrava confesionalismului sibiian, precum nu se poate ierta nici încercarea criminală de-a duce Asociațiunea pe povârnișul politicianismului de interese personale. În vremile din urmă „Astra” a cam lunecat pe aceste pante primejdioase și la Reghin, pe cât se spune, se vor face încercări și mai stăruitoare în această direcție păcătoasă.

De aceea adevărații prieteni ai „Astrei” vor trebui să fie foarte atenți și să pună în frunte oameni, cari pot garanta eliminarea tuturor miazmelor distrămătoare din sinul ei. Prognosticuri și indicații de persoane ar fi prematur să se facă. Afară de abdicarea dela presidenție a dlui V. Goldiș, care, contrar asigurărilor date la alegere, nu s'a putut muta la Sibiu, nu se poate spune nimic precis.

Un lucru e sigur: Soarta Asociațiunii se va pecetlui la Reghin și o vor hotărî cei de față. De aici datorita tuturor oamenilor de bine, cari doresc sincer înflorirea acestei instituțiuni și binele poporului, în slujba căruia stă, de-a merge, cu orice jertfe, la adunarea dela Reghin.

Programul

Adunării generale dela Reghin a „Astrei”.

Vineri, 28 August, la orele 18:

Consfătuire cu domnii directori ai despărțămintelor »Asociațiunii« privitor la modificarea Regulamentelor Asociațiunii.

Sâmbătă, 29 August, la orele 11:

Sedința primă, cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Inscrierea delegaților prezenți ai despărțămintelor.
3. Raportul general al comitetului central pe anul 1924*.)
4. Alegerea comisiunilor pentru:
 - a) examinarea raportului general pe anul 1924;
 - b) cenzurarea socotelilor pe anul 1924 și a proiectului de buget pe anul 1926;
 - c) înscrierea de membri noi;
 - d) examinarea proiectelor de modificare a Regulamentelor »Asociațiunii«: 1. Regulamentul intern al comitetului central. 2. Regulamentul secțiunilor. 3. Regulamentul despărțămintelor și 4. Regulamentul cercurilor culturale.

*.) Eventualele propuneri au să fie înaintate, în scris, prezidiului »Asociațiunii«, Sibiu, strada Șaguna Nr. 6, cu 8 zile înainte de adunarea generală.

e) pentru candidarea președintelui și a membrilor comitetului central pe un period de 5 ani 1925—1930),

Duminecă, 30 August, la orele 10:

Sedința a doua, cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul comisiunii (alese pentru examinarea raportului general și propunerile acestei comisiuni).
2. Raportul comisiunii încredințată cu cenzurarea socotelilor și a proiectului de buget.
3. Raportul comisiunii pentru înscrierea de membri noi.
4. Raportul comisiunilor pentru examinarea proiectelor de modificare a Regulamentelor Asociațiunii.
5. Raportul comisiunii pentru alegerea președintelui și noului comitet pe un period de 5 ani (1925—1930).
6. Fixarea locului pentru ținerea adunării generale în anul 1926.
7. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

In aceeași zi, la orele 17:

Sedința festivă a secțiilor științifico-literare.

Nouii indemnuri spre Roma papală. În legătură cu darea de seamă asupra minunatului roman „La robe sans couture” alui L. Thévenin, din care dăm și în acest număr o parte însemnată, credem a fi nimerit să încreștăm aici și câteva părți dintr'un articol recent al dlui O. Ghibu, cunoscutul profesor universitar dela Cluj, care revine asupra problemei unirii bisericilor. Măneacă din considerarea ultimelor momente mai însemnate din viața bisericii ortodoxe române și ocupându-se de raporturile externe ale acestei biserici, d. Ghibu face în Nr. 28—9 al revistei „Societatea de mâine”, sub titlul „In legătură cu politica noastră religioasă”, și următoarele constatări vrednice de-a fi reținute:

„Luăm pe toată linia contact nu numai cu biserica grecească . . . , ci și cu biserica anglicană, cu cea protestantă și cu cea a vechilor catolici, aproape uitați.

„Foarte bine! Din punct de vedere creștinesc, o apropiere de orice fel de creștini nu poate fi salutată decât cu bucurie și cu aprobare. Dar, în afară de aceste raporturi, nu mai sunt și altele și mai necesare, cari ar trebui cultivate? . . .

„În vremece biserica ortodoxă română stă cu desăvârșire izolată față de toate bisericile creștine din patrie, inclusiv față de cea unită română, ea caută contact cât mai strâns cu bisericile dinafară de hotarele țării. Dar și în acest punct, ea nu caută contact și cu acele biserici cari ar putea aduce cu sine o pacificare a stărilor religioase din România, ci exclusiv cu de acelea cari nu pot avea aproape nici o influință direct hotărâtoare asupra stărilor dela noi. Este curios, că un neam latin, cum suntem noi, nu numai că nu căutăm contact cu biserica popoarelor latine din Occident, dar îl evităm cu tot prețul.

„Această atitudine mi-se pare fundamental greșită, mai ales când văd cât de condescendenți suntem atât față de Greci, cât și față de

Englezi și de Nemți. Ea n'are consecințe numai de ordin religios, ci și de ordin general-cultural, și aceste consecințe nu sunt bune...

„Un lucru este mai presus de evidentă: *Incerarea de apropiere și față de Roma, ... ar aduce cu sine relațiuni oficiale, cari, dată fiind bunăvoința din ambele părți, ar putea avea urmări incalculabile pentru viața religioasă a întregii noastre țări*“.

După părerile similare ale altor ortodocși, relevate de noi în timpul din urmă, iată deci un nou indemn pentru o apropiere de Roma papală, concluziile căruia — ca și a celorlalte de altfel — n'au fost încă nicăeri combătute de cercurile oficiale ale ortodoxiei.

Totuși, cunoscând atitudinea acestor cercuri, ar fi, cel puțin deocamdată, riscat să spunem: „Qui tacet, consentire videtur“.

A murit Ioan Slavici. Talentatul scriitor al Ardealului nostru, care în opera sa literară a creat valori, peste cari nu se va putea trece nici când, dar care prin șovăelnica sa atitudine politică a putut ajunge până la odioasa crimă a trădării de neam, în urma căreia a trebuit să cunoască și temnița dela Văcărești, s'a stins Luniă trecută la Panciu.

Născut la 1848 în Șiria de lângă Arad, marele nostru nuvelist s'a pregătit pentru cariera de profesor, care în cursul vremii i-a și asigurat de repețite ori existența. Cunoscut în lumea românească foarte curând de pe urma debuturilor sale din „Convorbiri literare“, a fost însărcinat la 1874 cu supravegherea publicațiilor documentelor istorice rămase dela Eudoxiu Hurmuzachi, unde a lucrat mai mulți ani. Stabilindu-se mai târziu la Sibiu, a preluat conducerea ziarului „Tribuna“, în jurul căreia a știut să grupeze o pleiadă de scriitori, cari i-au creiat un nume de adevărată glorie publicistică. Certat apoi cu tendințele politice ale Românilor ardeleni, a trecut în „țară“, unde intrând, probabil de bună credință, în apele unei politici străine de adevăratele interese ale românismului integral, a lunecat, cu o consecvență vrednică de o cauză mai bună, tot mai mult până la păcatul atât de greu de-a fi îndemnat pe ostașii români din tranșee la părăsirea locului lor de onoare.

De-acum, că Slavici — care din cauza acestei atitudini nefericite n'a putut fi făcut partaș marelui premiu național pentru literatură — nu mai este între cei vii, va trebui să-și reia locul său atât de binemeritat în cadrele literaturii noastre, continuând a fi pentru neamul său, ceea ce trebuia să rămână totdeauna, un mare măestru al scrisului românesc.

Cronică bisericească.

Papa nu este bolnav. Contrar știrilor tendențioase, strecurate în ultimul timp prin toate gazetele, despre o indispoziție ori chiar o boală mai însemnată a sf. Părinte, putem anunța cu bucurie, că Papa este deplin sănătos, urmându-și — dupăcum apare și din ultimii numeri ai ziarului „L'Osservatore Romano“ — ocupațiile obișnuite și continuând a primi, zi de zi, număratoarele cete de peregrini, cari cercetează sfânta cetate.

Dela congregația noastră din Obreja. Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului din acest an a adus multă mângâiere sufletească și în sinul congregației noastre de surori dela Obreja, unde surorile Victoria M. Man și Ghervasia M. Maniac au depus voturile vremelnice, iar alte 7 candidate, în majoritate din părțile Maramurășului atât de înclinat spre viața monastică, au îmbrăcat haina călugărească. Cereșmonialul a fost săvârșit, în numele părintelui mitropolit, plecat în vizitație canonică, de păr. canonic Dr. Iuliu Florian, fost mai mult timp duhovnic al mănăstirii.

Sporul acesta considerabil al membrilor congregației noastre de surori dela Obreja, menite a avea un rol atât de frumos în biserica noastră, este deosebit de mângâitor și dacă mai amintim, că dintre ele 10 au putut să plece — chiar în această sărbătoare — pentru a prelua serviciul de îngrijitoare la sanatoriu de tuberculoși din Aiud, bucuria noastră ia proporțiile unei adevărate sărbători, care nu este egalată decât de mândria de-a fi găsit în superioara congregației femeia capabilă de-a ridica această instituție la înălțimea cerută de vremile noastre.

Desvoltarea acestei congregații, care în scurtă vreme își va crea de sigur și alte noi așezări, este o minunată desmințire a afirmării destul de curențe până acum, că neamul nostru n'ar avea înclinări spre viața călugărească.

Vești bune și din ordinul sf. Vasile. Alături de știrile atât de îmbucurătoare dela Obreja, putem încresta lucruri bune și mângâitoare și despre ordinul sf. Vasile al bărbaților.

Crescuți în mănăstirile basilicene din străinătate, reformate după cerințele noilor vremuri, o mână de oameni se vor aduna în curând, afirmative prin 'una Octomvrie, la mănăstirea Bicsadului — care se și adaptează în acest scop —, pentru a deschide acolo, tot în apropierea Maramurășului, un cămin de rugăciune și muncă pentru sufletele feciorelnice ale celor care vor simți chemarea de a urma sfaturile evanghelice ale Mântuitorului.

Alături de Obreja, Bicsadul are deci menirea de-a ajunge o puternică cetățuie a idealismului creștinesc, a cărui accentuare cât mai pronunțată, se impune atât de mult în zilele noastre.

Noi misiuni populare. Din activitatea mai recentă a reuniunii noastre arhidiecezane de misiuni, încreștăm misiunile populare dela Ciunga (conduse de Mgr. Ștefan Roșianu) și celea dela Gurghiu (unde a predicat păr. canonic Dr. Iuliu Florian), ținute ambele în legătură cu sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului. Au fost frumoase sărbători ale sufletelor neșpus de avizate la atari manifestări colective ale credinței.

Pentru sufletele preoților adormiți. Un recent ordin circular al eparhiei noastre ordănează regulile pentru viitor chestiunea sufragiilor pii prescrise pentru preoții adormiți, în felul, că „toți preoții sunt datori să celebreze la începutul fiecărui an civil, câte 3 sfinte liturghii pentru repausul sufletelor confrăților adormiți în cursul anului proxim expirat“.

Nu știm, cari sunt dispozițiile concrete referitoare la acest punct în celelalte eparhii ale bisericii noastre, dar găsim că pretutindeni ar trebui să se ia măsuri similare, impunându-se chiar — la aceasta trebuie să tindem

Foița „Unirii“

Haina fără cusătură.

Un francez despre rolul bisericii noastre unite de Dr. Coriolan Suciu.

III

Cu toate că Ileana nu se mai roagă, pentru că nu se mai poate; și deși credința ei nu vrea să se mai plece la nici un fel de disciplină, când Olivier atinge chestiunea trecerii dela ortodoxie la catolicism, ea exclamă: „Oh!.. aceasta e ca și când mi-ai cere să renunț de a fi Română!“

Incerarea lui Olivier nu reușește.

Intre cei doi amanți are loc o despărțire, care era să fie fatală pentru relațiile lor. El pleacă la Iași să viziteze biserica Trei-ierarhi, iar Ileana la moșia sa dela Viorica. Reîntorși la București, Ileana îi face propunerea de-a vizita mai multe mănăstiri, pentru a-și da seama de alipirea ei la credința ordoxă. Olivier astfel are prilejul să se convingă că ceea ce face pe iubita sa să țină la o religie în care nu crede, e tradiția, e respectul față de legătura pe care a avut-o biserica cu trecutul neamului său, e alipirea față de manifestările externe ale religiei, față de rit, care e haina, e fizionomia chiar a religiei.

La Râmnic-Vâlcea, leagănul Ilenei, Olivier se întreține cu savantul profesor Murescu, care în baza cărților lui Lupaș și Dragomir îi prezintă trecutul bisericii ortodoxe, iar la Curtea de Argeș, Ileana, care ea însăși nu prea era acasă în chestiunile religioase, îl pune pe Olivier în contact cu mitropolitul Olteniei, Ștefănescu.

Plecat în societatea înaltei fețe bisericești la mănăstirea Sărăcinești, Olivier aduce în discuție tema sa predilectă. Mitropolitul Ștefănescu îi arată motivele pentru cari unirea s'ar putea face cu greu: rigorismul catolicilor, ideile mai liberale ale ortodocșilor, feliul cum Papa și biserica apuseană se apropie de cea răsăriteană... La mănăstirea Hures, Olivier văzând pe Ileana că se roagă în genunchi, se hotără să renunțe de-a-i mai cere să se despartă de religia ei, și se arată gata să o ia așa cum e, deși el ca un bun catolic care ținea să fie legați în fața altarului, știa că prin aceasta își creiază o situație foarte genantă.

Acest gest a lui Olivier face pe Ileana să reflecteze și să-și dea seama, că nu se poate ca ea, partea mai puțin credincioasă, să accepte dela amantul ei o astfel de jertfă. În convorbirile lor, Olivier îi arată apoi rolul și caracterul bisericii catolice. Cuvântul Roma (invers amor) le era pe buze. Ilenei deodată îi vin în minte versurile patriotice ale lui Asachi, din

Oda la Italia, pe care nu de mult o declamase cu atâta însuflețire:

În vechime Maica Roma, ce-a fost Domn'n toată
[lume,
Ne-au lăsat legi și pământuri, vorbe ca și 'naltul
[nume...
Un Român al Daciei vine la strămoși ca să sârube
Terna de pe-a lor morminte și să'nvețe-a lor vir.
[tute.

Ei începeau să se înțeleagă din ce în ce mai bine, când o scrisoare a părintelui Marmade vine să le ușureze frământarea depusă întru găsirea unei formule de transacție. El îi recomandă lui Olivier să încerce a obține dela logodnica lui o căsătorie în fața bisericii unite. „Fără a renunța la riturile, în cari a crescut în copilăria sa, Ileana ta se va apropia în chipul acesta de propriile tale credințe. Biserica unită, tu știi de sigur, profesează aceeași doctrină ca și a noastră, dar păstrând decorul, pompa, liturgia bisericii din Răsărit“.

Olivier comunică Ilenei această soluție. Ea făcu observarea că, „biserica-unită e una cu catolicismul“. Văzând însă că prin aceasta jigni pe Olivier, îi spuse, că ea s'a decis să se cunună cu el în biserica din Tréguier și că i-a și comunicat mitropolitului Ștefănescu această hotărâre a ei, iar acela a mângâiat-o cu speranța unirii apropiate a celor două biserici.

ca toți preoții să fie datori a celebra pentru fiecare confrate adormit câte 1 sfântă liturghie.

Ar fi un obligament mutual potrivit a duce cel mai mare ajutor oricărui suflet de preot.

*

Titlatura patriarhului român. Se știe, că cuvântul „Sanctitate“, cum a început să i-se zică noului patriarh român, este socotit din partea filologilor noștri ca un neologism destul de barbar, pentru a nu fi agreat din partea lor. Chestia titlaturii patriarhului a ajuns și în discuția sf. Sinod, unde nu s'a putut cădea de acord asupra unei formule potrivite. Acum se anunță, că însuși patriarhul și-ar fi exprimat dorința să fie intitulat pur și simplu: „Sfinția Sa patriarhul“.

Dorința aceasta probabil are să-i fie respectată, deși organul oficial al eparhiei ortodoxe a Clujului cere să i-se zică: „Înalt Preaștiinția Sa arhiepiscopul și mitropolitul Miron, preafericitul patriarh al României“.

Știri mărunte.

Personale. P. Ven. Ordinariat arhiepiscopului a numit pe p. canonic *Dr. Alexandru Bănuș* rector al Academiei de teologie și al Seminarului teologic, iar pe p. *Ilie Berghezan* adm. parohial la Ludoșul mare.

Intoarcerea Suveranilor. Contrar științei de până acum, că Suveranii vor fi pe ziua de 22 August la Sinaia, se anunță mai nou, că revenirea în țară a Suveranilor se va face numai pe ziua de 10 Septembrie. Maiestatele Lor vor înapoia prin Elveția, oprindu-se câteva timp și la Bled, rezidența de vară a familiei regale iugoslave.

Pentru membrii Asociațiunii. Biroul central al „Astrei“ aduce la cunoștința membrilor că *certIFICATELE DE CĂLĂTORIE CU REDUCERE DE 75% PENTRU ADUNAREA GENERALĂ DELA REGHIN (29 și 30 AUGUST) SE POT AVEA DELA DIRECTORII DESPĂRȚĂMINTELOR ȘI DELA BIRoul DIN SIBIIU (STR. ȘAGUNA 6).*

Locale. Sâmbăta viitoare, Tăierea capului lui Ioan Botezătorul, va predica în catedrală p. *Pop-Zăicani*, profesor la liceul de fete — Joia trecută *Blajul* a avut un oaspe rar, persoana dlui ministru al Palatului, C. Hiottu,

Olivier însă intervine zicând: „Ei bine, dacă unirea se face, ea nu se poate face decât în numele bisericii unite“.

Ileana consimte și se cugetă numai, ce va mai avea de obiecționat în ziua când țara îi va da un exemplu.

Cei doi amanți văd în această viitoare orientare „germenele unei renașteri spirituale“.

„Scumpă națiune — se cugetă Olivier — așeză într'adevăr destulă generozitate, nobleță și dragoste, pentru a da impuls acestei mișcări superbe, din care va putea eși mână Europa nouă... Dacă aceasta se realizează, zori frumoase se vor ivi peste lume!“

Olivier mai are un regret: de-a fi plecat din România fără să fi văzut *Blajul*, „unde se află sanctuarul acestei biserici, invisibile și prezente în ceața orizontului“.

Cu consimțământul Ilenei, el se decide să face un pelerinaj la biserica unită, la *catedrala din Blaj*, care *Ilenei i-se pare că face deja parte din istoria noastră, fiindcă ea domină întreg viitorul nostru.**

* legind această dare de seamă mai lungă de ce am crezut la început, suntem siliți a lăsa sfârșitul ei pentru numărul proxim. *N. R.*

care a ținut ca, împreună cu doamna și un băiat, să se oprească din nou în orașul nostru, cunoscut încă din 1909, când l-a vizitat pentru întâia dată. Plăcut impresionat de schimbările însemnate, pe cari a putut să le constate în desvoltarea impunătoare a așezămintelor noastre culturale (Atelierele Orfelinului și Institutul recunoștinței), dsa a promis și din partea sa un ajutor mai însemnat pentru terminarea viitorului nostru internat de fete, asigurându-ne și altfel de tot sprijinul său sincer și nefățurit. Afară de institutele pomenite mai sus, d. ministru și familia au mai vizitat piatra libertății, catedrala și celelalte așezăminte culturale, fiind în tot timpul oaspele mitropoliei.

— Săptămâna viitoare se va instala în piața Blajului o nouă firmă românească, a dlui Vasile Hoza, cunoscutul comerciant dela Sibiu, care deschizând aici o filială a prăvăliei sale de utilități bisericești va face, credem, un real serviciu preoțimei noastre.

Jubileul revistei „Ramuri“. În toamna aceasta se împlinesc douăzeci de ani dela apariția revistei literare „Ramuri“, al cărei director este astăzi *dl N. Iorga*. Pentru aceasta s'a hotărât punerea depe acum sub tipar a unui volum sărbătoresc. Volumul va fi tipărit în condițiuni tehnice neobișnuite și în cele 300 pagini se intenționează strângerea tuturor colaboratorilor de până acum ai „Ramurilor“. Pentru aceasta redacția revistei face un călduros apel la vechii și noii colaboratori cu rugămintea de a trimite manuscrise, fotografii și semnături pe adresa: Institutul de arte grafice „Ramuri“, Craiova.

Dela liceul nostru de fete din Beiuș ni-se cere publicarea următoarelor date: „Din 1-8 Sept. vor fi înscrierile; 10-12 Sept. examenele integrale, de corigență și de bursă; 15-18 Sept. examenele particulare; 21-25 Sept. examenul de admitere în clasa V, iar în 26 Sept. începerea cursurilor. — Pentru noul an școlar liceul dispune de 5 burse de câte 4000 Lei, destinate exclusiv fiicelor de funcționari săraci. Cererile referitoare se vor prezenta direcțiunii până în 8 Septembrie, iar eleva care reflectează la bursă se va supune, la data indicată mai sus, unui examen din materia clasei precedente. — Cererile de primire pentru liceu și internat sunt a se face separat. — Șorța și pălăria de uniformă sunt obligatoare. — Direcțiunea.“

* **In atențiunea părinților.** Pe noul an școlar 1925/6 se primesc eleve cu întreținere completă la doamna **Daniel**, strada Regina Maria.

Cărți & Reviste.

MIHAIL SADOVEANU: Dureri înăbușite. Editura „Cartea Românească“. București 1925. Prețul 50 Lei.

O nouă ediție a acestui volum, în care pitorescul neîntrecut al peisajilor sadoveaniene se îmbină — ca în puține altele — cu înfățișarea adâncimilor sufletești ale unor tipuri nu tocmai comune, este o dovadă că popularitatea marelui nostru scriitor e în continuă creștere și că lumea caută mai nou cu predilecție cărțile ce ating problemele grele și încălcite ale vieții. Două lucruri, cari nu pot decât să ne bucure.

Dr. IACOB RADU: Samuil Vulcan, episcopul român unit al Orăzii mari (1806—1839) și biserica ortodoxă română. Oradea-mare. 1925. Prețul 30 Lei.

Intregind articolele sale din „Cultura Creștină“ (Nrii 10, 11 și 12 din 1921), cu noi amănunte și cu o bogată parte documentară inedită, p. prepozit al capitolului nostru orădan ne dă în această carte o pagină din cele mai interesante ale istoriei bisericii noastre. Atitudinea marelui episcop S. Vulcan față de mișcările de naționalizare — sau mai bine zis de desărbizare — a bisericii ortodoxe dela noi înfățișează o nouă latură a aportului pe care biserica noastră a știut să-l aducă culturii naționale. Și dacă — probabil tocmai pentru a micșora însemnătatea acestui aport —, frații ortodocși caută a bănui sinceritatea sentimentelor naționale ale unei glorii atât de curate, cum a fost Samuil Vulcan, corespondența lui Moise Nicoară dela Arad și a episcopului Vasile Moga dela Sibiu, care se găsește în

această carte foarte prețioasă, este o demnă și zdrobitoare punere la punct a tuturor bârfitorilor oamenilor noștri de seamă.

AL. T. STAMATIAD: Căpșea scriitorii. (Biblioteca Sămănătorul Nr. 80—1). Arad. 1925. Prețul 10 Lei.

Cunoscutul autor al mai multor volume de versuri, cari l-au impus printre scriitorii noștri de seamă, ne dă în această broșură aprecieri literare asupra poezilor Octavian Goga, Ștefan Petică și Iuliu Săvescu, precum și un studiu mai lung asupra scriitorului belgian Maurice Maeterlinck, al cărui suflet de artist l-a impresionat în chip deosebit.

LA LEGISLATION SOVIÉTIQUE CONTRE LA RELIGION. Traduction des documents officiels du commissariat du peuple à la justice. Roma. 1925. Prețul 11 lire italiene.

Acest nou volum al colecției cunoscute, care apare la Roma sub titlul „Orientalia christiana“, publică în traducere franceză toate legile și dispozițiile aduse de Sovietele rusești împotriva religiei. Este o colecție din cele mai importante, care pune în adevărata ei lumină atitudinea ostilă a acestora față de așezările religioase de orice natură, lămurind în aceeași vreme și greutatea enormă, pe cari le întâmpină biserica în Rusia atâtor martiri recentii ai creștinătății. O bună introducere de orientare și un bogat și minuțios indice alfabetic, ușurează foarte mult utilizarea acestui volum deosebit de prețios.

BIBLIOTECA POPORALĂ A ASOCIAȚIUNII. An. XV. Nrii 120—4. Sibiu. 1925. Prețul unui număr 5 Lei.

Impodobite mai nou cu chipul unui țaran român datorit regretatului pictor Smigelschi, folositoarele broșuri ale acestei biblioteci continuă să apară mai nou sub îngrijirea dlui Horia Petra-Petrescu, secretarul literar al Asociației noastre. Ultimele cari ni-s-au trimis sunt acestea: E primejduită cultura! (O vorbă țărănimei române). Ileana (Ferie în 3 tablouri) de Ion Borcia. O bucată de pâine din Banat și alte schițe originale de Horia Petra-Petrescu. — Pe viitor aceasta bibliotecă va fi îngrijită — dupăcum am mai anunțat — de secțiunile literare-științifice reorganizate, cari o vor duce, sperăm, spre o nouă înflorire.

GEORGE MĂNZAT: Cărarea fericirii. Carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări. Cluj 1925. Prețul după avizul publicat între anunțuri.

Intocmită, în mare parte, după cărțile noastre rituale, această carte, scoasă cu aprobarea P. Venerabilului Ordinariat dela Gherla, ne dă pe aproape 400 pagini, octav mic, tot ce se poate cere unei bune cărți de rugăciuni. Imprejurarea aceasta, precum și tiparul bun și curat vor ajuta desigur foarte mult la desfacerea ei. Cartea are și câteva ilustrații, cari puteau fi mai bine executate.

CULTURA CREȘTINĂ. An. XIV Nr. 7—8 (Iulie—August). Revistă lunară. Blaj. Abonamentul Lei 160 pe an.

Afară de o întreagă serie de articole și însemnări asupra primului pelerinaj român la Roma, numărul acesta deosebit de bogat are și următoarele articole mai importante: Isus în fața istoriei (Dr. N. Flueraș); sf. Pavel ca fiul neamului său (Dumitru Neda); Tălmăcirea unei scrisori napoleonice (M. Theodorian Carada); Pe căile rătăcite ale științei (Dr. Victor Birlea). În suplimentul obișnuit „Cuvântul Domnului“ găsim schițe de cuvântări semnate: Ioan Crișan, Gavril Bichigean, Vasile Moldovan și Iosif Bucur.

IL PELLEGRINO. An. I. Nr. 26 (9 August). Revistă săptămânală. Roma (Via Germanico 146). Abonamentul 50 Lire pe an.

Săptămână de săptămână, aceasta minunată revistă a „Anului sfânt“ aduce, alături de ilustrațiile numeroase și deosebit de bine reușite asupra momentelor mai însemnate ale marelui jubileu, și articole foarte interesante privitor la tot ce privește aceasta impunătoare mișcare a catolicismului universal. Celce vrea să aibă o amintire din acest an de grație — cea mai frumoasă posibilă —, să comande întreagă colecția acestei reviste.

Telefonul „Unirii.“

M. Turda. În jurul aranjamentului avem și noi o întreagă serie de observații. Deocamdată am crezut însă că e bine să nu le dăm publicității, pentru a nu prejudeca ideii, care incontestabil este din cele mai bune.

„Țara Noastră“. Cluj. Văzând cât de anevoie și de puțin inteligent descifrați lămuririle directorului nostru, date, cum spuneți, „prin poștă“, revenim la această cale telefonică, unde lucrurile se pot spune mai pe înțelesul Dvoastră. Binevoiți deci a cunoaște că cele publicate în editorialul din Nr. 31 al „Unirii“ — pe marginea căruia încercați mai nou un răspuns atât de la-

mentabil —, s'au dat nu atât pentru Dvoastră, cari n'ați fi meritat, de sigur, atenția unei întregi pagini, ci pentru cititorii noștri de bună credință, a căror »pace sufletească« reclama direct o orientare mai largă asupra rostului și rezultatelor muncii noastre dela această gazetă. Vă sfătuim deci, creștinește, să nu Vă mai sfărmași capul cu răspunsul pe care ni-l puneți în vedere apropos de »polemica noastră strict confesională«, fiindcă — mai ales după îngăimările pe cari le opuneți la partea, se vede, »mai puțin incurcată« a lămuririlor date — nime nu mai e curios de palavrele Dvoastră referitoare la lucruri, pentru cari, o spunem ca la »telefon«, n'aveți nici cea mai mică înțelegere.

„Renașterea“ Cluj. Apropos de cele ce scrieți în numărul dela 16 August sub titlul »Mijloacele „fraților“ din Ilba«, fie-ne permis a crede ca întreagă corespondența Dvoastră este o minciună sfruntată, asupra căreia sperăm să Vă putem da în curând date deosebit de edificatoare. — Iar cât privește afirmația »agronomului« Dvoastră din Seulia de câmpie, că această parohie unită ar fi »revenit la credința legii vechi«, permiteți-ne constatarea, că lucrul acesta nu-l credeți nici Dvoastră. — Pentruce căutați atunci, Vă întrebăm, să îmbătați lumea cu apă rece?

F. Bistrița. Dupăcum suntem informați, pentru târgul de mostre din Chișinău (Basarabia) încă s'a acordat o reducere de 75% pe C. F. R. Și anume publicul va scoate, fără nici o legitimație deosebită, la orice gară o jumătate de bilet până la Chișinău, care fiind stampilat la expoziție, e valabil și pentru întoarcere. — Informația o avem dela Camera de comerț și industrie din Deva.

Dr. R. Târgu-Murăș. Deși termenul exact al plecării noului pelerinaj la Roma încă nu e fixat, putem anunța ca sigur, că el va fi între 15-20 Septembrie c. Orice chestie de concediu se poate deci aranja în acest sens.

B. Săcalul de câmpie. Atelierul nostru de ornate nefiind încă în situația de-a putea funcționa, Vă rugăm să Vă adresați pentru potirul dorit firmei Vasile Hoza din Sibiu (Piața Principele Carol 6).

S. Dobrocina. Suma de 90 Lei am primit-o încă în 13 August. N'am chitat-o, fiindcă n'ați cerut-o anume.

I. Budești. Primit 90 Lei. Achitat până în 31 Decembrie 1925.

I. Aiton. Acum imposibil. Poate prin Septembrie. Of. parohial Șeitini. Chitam suma de 150 Lei.

Oficiul parohial greco-catolic. Craifalău.

LICITARE.

Curatoratul bisericii greco-catolice din Craifalău, județul Târnava mică, publică pe ziua de 13 Septembrie a. c. orele 5 p. m. licitare prin oferte închise pentru zidirea bisericii. Ofertele se vor înainta oficiului parohial de acolo.

Intreprinzătorii doritori de a executa lucrul, se invită prin aceasta a lua parte la actul licității. Informații se pot lua la fața locului.

Craifalău, la 20 August 1925.

George Vamoș
paroh.

Ioan Nemeș
curator.

1 2 (82)

Aviz școlar.

Conform ordinului din 4 August Nrel: 3984—1925 al P. V. Consistor arhiepiscopesc gr.-cat. român din Blaj, în anul școlar 1925/6, vor funcționa:

1. La școala normală de băieți clasele: V, VI și VII.

2. La școala normală de fete clasele: V și VI.

În clasa V normală se primesc la ambele școli, elevi și eleve, cari au terminat 4 clase liceale sau medii.

CertIFICATELE necesare sunt: 1. Extrasul matricular de botez. 2. Certificatul de naștere dela oficiul stării civile. 3. Certificatul școlar. 4. Certificat despre situația materială a părinților; numărul copiilor minori.

Inscrierile se vor face la ambele școli normale și la internate în 22 și 23, iar cursurile se vor începe la 24 Septembrie a. c.

Taxa de înscriere la școală e 500 Lei, iar taxa de întreținere în internate, pentru anul școlar 1925.6, e fixată în 10,000 Lei, care se va plăti în rate anticipative.

Elevele și elevii diligenți, cu purtare bună

și lipsiți de mijloace, vor primi un ajutor de stat de 1000—2000 Lei, care se va șocoti în taxa de întreținere.

Atât elevii, cât și elevele școlii normale sunt dator să poarte uniforma prescrisă. La intrarea în internat vor aduce toate albiturile; vestmintele de pat; rechizitele de masă, prescrie în Regulamentul intern de administrație. Blaj, la 18 August 1925.

Direcțiunea
Școlii normale de băieți
și de fete.

(75) 1-1

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 24-52

Mare asortiment
de mărfuri din Cehoslovacia ca: Zefire,
Delenuri, Satinuri, Basmale etc., precum și o
dăjdi bisericești: Vestminte
și Prapori din cele mai bune
stofe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de
: prapori cu prețuri convenabile. :
Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele. □

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

A V I Z.

Prin aceasta se aduce la cunoștința tuturor cari au legături cu banca de asigurare »Transsylvania« din Sibiu, că în locul dlui Ioan Brânzeu, care a părăsit Blajul, agentura locală a băncii numite s'a încredințat dlui Porfiru Pop, căruia se vor adresa pe viitor cei asigurați, având a prelua dela el — fără a aștepta invitare deosebită — chitanțele de asigurare.

Blaj, la 4 August 1925.

Agentura Blaj
a Soc. de asigurare »Transsylvania«.

3-3 (79)

Preoțime! Nou apărut! Invățător

Comandați imediat cea mai frumoasă și bogată carte de rugăciuni:

„Cărarea Fericirii“

de preotul G. Mânzat, care conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni acomodate pentru orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1925.

S'a pregătit în următoarele legături:

În carton tare » 85-
» pânză fină cu cruce aurită » 140-
» piele lux, pe hârtie velină
pentru dame » 280-

Pentru școlari se recomandă cele cartonate, à 85 lei

La librăria ANCA Cluj

Preoți! Cereți: „Predici la Morți“

de Prot. I. Marga. Prețul 45 lei.

La comandă anticipați prețul plus 10 Lei port. 4-20 (6)

scădere de 20%

La curățirea chimică
vâpsitul de vestminte

Kristály,

fabrică pentru vâpsit, curățirea chimică și spălătorie cu vapori
OLUJ.

Reprezentantul din Blaj: TRAIAN NOVAC, comerț

Buzdughină & Hoza

Intreprindere românească

SIBIU

TURNĂTORIE DE FONTĂ ȘI META
ATELIER MEHANIC
MAȘINI DE TREERAT
MORI, MOTOARE, CAZANE.

TURNĂTORIE DE CI
POTE din cel mai bun material, cu garantarea cuvenită și prețurile cele mai solide.

(33) 15-?

□ CUMPĂRAM aramă veche, în orice cantitate, precum și tuci vechi de mașini.

Sticlărie!

Atențiune!

Porțelan!

În strada Regele Ferdinand, vis-a-vis cu judecătoria de ocol, s'a deschis o prăvălie nouă de sticlărie, porțelan, lămpi, tot felul de obiecte de lux, de argint de China, alpaoa, ș. a.

□ acomodare pentru cadouri. □

Se pun geamuri, se încadrează icoane, având tot felul de cadre, dela cele mai luxoase până la cele mai simple.

Se servește prompt și solid, cu prețurile cele mai modeste.

Pentru sprijin binevoitor se roagă

Henrik Trencsiner.

:-: Prăvălie nouă! :-:

Lămpi!

Geamuri!

(65) 3-3